

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

N:o 4.

TH. M. FRIES.

1865.

INNEHÅLL: S. O. LINDBERG, *Adnotationes bryologicae*. — H. v. Post, Fynd af en fossil svamp. — Literatur-Öfvers.: Inom Sverige utkommen botanisk literatur 1864. — I utlandet 1859—64 utkommen botanisk literatur af svenska författare.

---

1. *Adnotationes bryologicae*,

auctore S. O. LINDBERG.

1. *Leskea tectorum* (Al. Br.) Lindb.: *dioica?*; caespite intricato, obscure brunneo-viridi; caule repente, subpinato, ramulis adscendentibus; foliis subsecundis vel interdum sursum leviter curvatis, latissime ovatis, in subulam sat longam et integerrimam valde abruptim angustatis, subcymbiformi-concavis, margine inferno lenissime reflexis, integerrimis, nervo tenui brevissimo, sæpissime bifurco vel obsoleto, cellulis sat magnis, ovali-rotundis, lævissimis; cetera desunt.

Syn.: *Pterogonium tectorum* Al. Br. MSS.

Hypnum tectorum Funck MSS.

H. (Stereodon) tectorum Brid. Bryol. univ. p. 582 (1827). Wallr. Fl. crypt. Germ. I. p. 251 (1831).

H. dimorphum C. Müll. Synops. II, p. 490 p. p. (1851) et Deutschl. Moos. p. 482 p. p. (1853). — var. β . *tectorum* Rabenh. Deutschl. Krypt. Fl. II, P. III, p. 263 (1848).

Pseudoleskea tectorum Schimp. MSS. Bausch in Rabenh. Bryoth. eur. XII, n. 600 (1862).

Habitat (in saxis?) ad Qvickjock Lapponiæ Lulensis, ubi 25 Junii 1864 legit Stud. C. A. Fredriksson. — Ad hoc tempus solum in tectis antiquis prope urbem Carlsruhe Germaniæ observata, sed verisimiliter haud rara, at præter-visa vel cum simili *L. nervosa* confusa.

Hypnum catenulatum Brid. differt foliis heteromallis, breviter acutis, nervo crasso, simplici, ad medium producto, cellulis minoribus etc.; *H. dimorphum* Brid. magnitudine plantæ regulariter pinnatæ, foliis subsquarrosis, serrulatis, cellulis laxis papillosis etc.; *L. atrovirens* (Dicks.) Hartm. *) foliis et dorso nervi, in apice dissoluti, serrulatis, margine ad apicem usque revoluti, cellulis minoribus, papillosis etc.; *L. nervosa* (Brid.) Myr. nervo foliorum sat crasso et in suprema parte subulæ dissoluti etc.; *Leptohymenium filiforme* (Timm) Hüben. cæspite læte viridi, nitidulo, cellulis foliorum angustis, vix incrassatis, dense papillosis etc.; et *Lept. repens* (*Phascum* L. **) Rabenh. cæspite nitidulo, cellulis foliorum paullo incrassatis, lanceolatis vel angustioribus etc.

---

*) Ab hac specie valde variabili nullo modo distinguere possumus *Lesquereuxiam insignem* De Not. MSS. (vide Schimp. *Synops.* p. 512 in obs.), nec *Pseudoleskeam subfalcatam* Schimp. MSS. ex albis Bavariæ; *Lesqu. striata* numquam in Fennia lecta est, quum specimen authenticum *Leskea nervosa* certissime sit, et formæ illius *saxicolæ* specimina scandinavica *Leskeæ atrovirenti* forsitan adjungenda sunt.

**) Hujus synonyma sunt

Sphagnum vermiculare repens, capsulis intra foliorum squamosorum alas minimis Dill. Hist. musc. p. 550, tab. 85, fig. 16 (1741) et herb. ex Arn. et Hook. in *hujus* Botan. Journ. I, p. 97 (1834).

Phascum repens L. Sp. plant. I. ed. II, p. 1107 (1753).

Sphagnum vermiculare Brid. Muscol. rec. II, P. I, p. 30 (1798).

Pterygynandrum repens Brid. Sp. musc. I, p. 131 (1806).

Leskea repens Schleich. Catal. plant. Helv. p. 30 (1807).

Pterogonium repens Schwægr. Suppl. I, P. I, p. 100, tab. 27 (1811).

Neckera sericea Fröl. MSS. Brid. Sp. musc. II, p. 40 (1812).

Cryphaea vermicularis N. ab Esenb. et Hornsch. Bryol. germ. I, p. 34 (1823). Brid. Bryol. univ. II, p. 253 (1827).

Maschalocarpus repens Spreng. in L. Syst. veget. XVI. ed. IV, P. I, p. 159 (1827).

Neckera repens Schwægr. op. cit. III, P. I, fasc. II, tab. 246 c (1828).

Anomodon repens Färnr. in Regensb. bot. Zeit. XII, P. II, Ergänz. p. 46 (1829).

Leptohymenium repens Rabenh. Deutschl. Krypt. Fl. II, P. III, p. 249 (1848).

2. *Leskea nervosa* (Brid.) Myr.

var. β . *laxifolia* Lindb.: caespite densissimo, unciam vel magis alto; ramulis caulis longioribus, irregulariter divis; foliis brevioribus, acutis solum, margine baseos tantum leniter recurvis, nervo crassiore, in infima parte apicis dissoluto, cellulis duplo majoribus, magis hyalinis; cetera desunt.

Hanc formam sat insignem in truncis arborum ad ripam amnis Lajsan prope officinam antiquam argenteam Adolfströms-bruk Lapponiæ Pitensis uberrime m. Julii 1856 legi. — Species propria nullo modo esse potest, formis intermediis sat copiosis visis.

3. *Orthotrichum saxatile* Wood.: *autoicum*; "foliis angustioribus, lanceolatis et elongate-lanceolatis sensim acute acuminatis, nervo multo crassiore, solidiore, reti basilari paulum angustiore; calyptra pro more magis pilosa, capsula angustiore, subcylindrica, striis octo aurantiacis longis siccitate valde prominulis et octo alternantibus brevioribus spurii infra orificium positis, siccitate vix conspicuis, peristomii dentibus geminatis per paria conjunctis, saturatius tinctis, ciliis octo irregulariter efformatis vel omnino nullis." Schimp.

Syn. *Polytrichum Bryi ruralis facie*, capsulis sessilibus, minus Dill. Hist. musc. p. 431, tab. 55, fig. 9 (1741) et *herb.* ex Arn. et Hook. in *hujus* Botan. Journ. I, p. 97 (1834).

Orthotrichum anomalum Hook. et Tayl. *Mascol. brit.* I. ed., p. 72, tab. 21 (1818). Wils. *Bryol. brit.* p. 177, tab. 21 (1855).

Isothecium repens Spruc. in *Ann. Mag. nat. Hist.* II. Ser. III, p. 288 (1849).

Platygyrium repens Br. et Sch. *Bryol. eur.* fasc. 46 et 47, *Monogr.* p. 4, tab. 1 (1851).

Obs. Loco supra dicto Arn. et Hook., collectione muscorum Dillenii sagacissime investigata, scripserunt: "Among specimens of *Jungermannia dilatata*, L. is apparently *Pterogonium*, but neither is in fruit. The moss is of a yellowish-brown colour, the branches fulvous; and, as far as we can judge without the fruit, is *Pterogonium repens*, Brid.; what Dillenius saw and figured for fruit, are what some Botanists call flowers."

Wood in *Phytologist*, IV, pp. 353—67 (1860). Berk. *Handb. brit. Moss.* p. 220, tab. 20, fig. 5 (1863).

Orth. saxatile Wood MSS. Schimp. *Musc. eur. nov.* fasc. 1, p. 11, tab. 10 (1864).

Habitat in saxis et rupibus calcareis ins. Gotland, ubi anno 1864 legit P. T. Cleve.

Obs. Elatiora specimina suecica ab *Orth. anomalo* Hedw. *Stirp. crypt.* II, p. 102, tab. 37 *optima* (1789) sat diversa videntur, sed alia humiliora in hoc formis intermediis sensim abeunt. Folia etenim sunt longa et acuta vel breviora et subobtusiuscula, seta et capsula longiores vel breviores, stria hujus intermedia distincta vel plus minusve obsoleta, peristomium nunc a dentibus liberis, nunc per paria approximatis formatum, cilia sat longa vel nulla; omnes quæ notæ interdum in eodem cæspite variant. Quo pacto *Orth. saxatile* ut *calcaream* formam *Orth. anomali* considerare coacti sumus, quum illam in siliceis Scandinaviæ numquam observaverimus. Ut auctor Bridel a Wood dicitur, sed illius *Orth. saxatile* (*Bryol. univ.* I, p. 275: 1826) et *Orth. saxatile* Wood et verum *Orth. anomalum* Hedw. complectitur.

4. *Tortula cylindrica* (Tayl.): *dioica*, robustiuscula, laxè cæspitosa, ferruginea vel viridula; caule adscendente, flexuoso, irregulariter dichotome ramoso; foliis sat remotis, accrescentibus, summis comantibus, divergenti-patentibus, hic illic curvatis et flexuosis, siccis cirratis, e basi ovata sensim lanceolato-subulatis, supra medium margine leniter revolutis, cellulis baseos rectangularibus, hyalinis, superioribus minutis, inconspicuis, rotundato-quadratis, papillulosis; capsula sat magna, ovato-cylindrica, pachyderma, annulo triplici, persistente, dentibus peristomii e membrana basilari marginem capsulæ alte superante semel spiraliter contortis.

Syn. *Tortula unguiculata* Turn. *Muscol. hibern. spicil.* p. 47 (1804)?
Sm. *Engl. Bot.* XXXII, tab. 2316 (1811)?

Zygotrichia cylindrica Tayl. in Mackay, *Fl. hibern.* II, p. 26, (1836) fide Spruc. et Wils.

Tortula insulana De Not. in Mem. Accad. Torin. XL, p. 320 (1838) et Syllab. p. 180 (1838).

Barbula vinealis Rabenh. Deutschl. Krypt. Fl. II, P. III, p. 107 p. p. (1848). C. Müll. Synops. I, p. 617 p. p. (1849).

— var. *β. flaccida* Br. et Sch. Bryol. eur. fasc. 13—5, Monogr. p. 24, tab. 10, fig. *β* (1842). Schimp. Synops. p. 171 (1860).

Tortula vinealis De Not. Musc. ital. I, p. 60 p. p., tab. 30 p. p. (1862). Berk. Handb. brit. Moss. p. 257 p. p. (1863). Lindb. in Öfvers. Vet. Akad. Förh. XXI, p. 249 p. p. (1864).

— var. *β. flaccida* Spruc. in Hook. Lond. Journ. Bot. IV, p. 194 (1845) et in Ann. Mag. nat. Hist. II, ser. III, p. 378 (1849). Wils. bryol. brit. p. 124 (1855).

Barbula insulana Mitt. in Journ. Proceed. Linn. Soc. VIII, p. 27 (1864).

Dicranella sinuosa Wils. MSS. 1864??

Exs. Rabenh. Bryoth. XIII, n. 668.

Intra fines Scandinaviæ planta feminea sterilis lecta est in ins. Gotland ad Habblingbo, Julii 1864 (P. T. Cleve) et in prov. Skåne in saxo humo oblecto ad Tydinge, 1864 (Hamnström).

5. *Tortula vinealis* (Brid.): *dioica*, dense cæspitosa, lurido-rufescens; caule strictiusculo, irregulariter ramoso; foliis densissimis, conformibus, erecto-patentibus, strictis, siccis subadpressis vel indistincte hic illic curvatis, ovata sensim acuta, margine medio valde revolutis, cellulis baseos quadratis, hyalinis, superioribus minutis, inconspicuis, rotundato-quadratis, vix papillulosis; capsula sat parva ovato-elliptica, subleptoderma, annulo subsimplici, persistente, dentibus peristomii e membrana basilari marginem capsulæ vix superante semel spiraliter contortis.

Syn. *Barbula vinealis* Brid. Bryol. univ. I, Suppl. p. 830 (1827). Wallr. Fl. crypt. Germ. I, p. 188 (1831). Br. et Sch. Bryol. eur. fasc. 13—5. Monogr. p. 24, tab. 10 *excl. fig. β* (1842). Rabenh. Deutschl. Krypt. Fl. II. P. III, p. 107 p. p. (1848). C. Müll. Synops. I, p. 617 p. p. (1849). Schimp. Synops. p. 170 (1860).

B. fallax var. *δ. vinealis* Hüb. Muscol. germ. p. 327 (1833).

Tortula fallax var. *γ. vinealis* De Not. in Mem. Accad. Torin. XL, p. 319 (1838) et Syllab. p. 180. (1838).

T. vinealis Spruc. in Hook. Lond. Journ. Bot. IV, p. 194 (1845) et in Ann. Mag. nat. Hist. II. Ser. III, p. 378 (1849). Wils. Bryol. brit. p. 124, tab. 42 (1855). De Not. Musc. ital. I, p. 60 p. p., tab. 30 (1862). Berk. Handb. brit. Moss. p. 257 p. p. (1863). Lindb. in Öfvers. Vet. Akad. Förh. XXI, p. 249 p. p. (1864).

Hæc planta, nondum in Scandinavia observata, extra fines Europæ quoque lecta est a Kotschy in ins. Cypro, ♀ (1840, n. 6) et in alpinis Bulgar-Dagh Asiæ minoris inter Tarsus et Gullek, alt. ped. 2000 ♂ et c. fr. (Junii 1853, n. 497).

Obs. Inter hanc et præcedentem nullas formas medias vidi, utramque tamen e locis sex solis possideo. Si revera formæ ejusdem speciei sint, certissime *T. cylindrica*, ut ab omnibus affinibus multo melius distincta, forma typica, *T. vinealis* tamen varietas condensata et gracilis illius (*T. cylindrica* var. *vinealis*) considerari debet; an hæc forma e sicciore loco orta sit? Quam rem dijudicare nequeo.

6. *Dicranum elatum* Lindb.: *dioicum*, speciosissimum, robustum et crassum, sæpe pedale; foliis magnis, scarioso-membranaceis, nitidissimis, lutescentibus, siccis apice solum leniter tortuosis patenti-divergentibus vel divaricatis, infimis dependentibus, e basi angusta subauriculata ovalibus, abrupte in subulam longissimam capilliformem attenuatis, profunde canaliculatis, superne subconvolutis, nervo fere totam partem ultimam subulæ formante; capsula cylindrico-ovali; dentibus peristomii irregulariter bi-trifidis.

Syn. *Dicranum robustum* (non Wils.) Blytt MSS. Br. et Sch. Bryol. eur. fasc. 37—46, Monogr. p. 43 (*except. specim. americ.*), tab. 36 (1847). Hartm. Skand. Fl. V—IX. edd.

D. Drummondii C. Müll. Synops. I, p. 356 *forma normalis* (1848). Ångstr. in Bot. Not. 1852, p. 35.

Cæspites laxi, tumidi, tomento inferne paullo cohærentes. *Planta* ascendens, sparsifolia. *Folia* suprema sola pallide-viridia, subremotiuscula, heteromalla vel lenissime subsecunda, medio leniter undulata, margine inferiore integerrimo, supe-

riore, ut et in dorso, præsertim nervi, dense serrata, nervo latiusculo; *cellulæ* baseos copiosæ, magnæ, inflatæ, brunneæ, ceteræ magnæ, inanes, hyalinæ, incrassatæ, suprabasiliares regulariter oblongo-rectangulares, inter se porosæ, superiores irregulariter rotundato-quadratæ. *Bracteæ perichætii* basi angustiores, vaginantes, integerrimæ, apice rotundato-obtusæ vel subemarginatæ, nervo tenui totam sat longam subulam, patentem, strictam, integram, formante. Dentes *peristomii* dense et crasse trabeculati.

Notis supra datis et areolatione foliorum a sequente distinctissima stirps, quæ sine dubio *D. spurio*, haud tamen *D. undulato*, proxima est.

Obs. Jam anno 1844 in Hook. *Lond. Journ. Bot.* III, p. 542 novam speciem *Dicrani*, e terris antarcticis relatam, sub nomine *D. robusti* Wilson publici juris fecit.

7. *Dicranum Drummondii* Sull.: *dioicum*, haud speciosum, robustum vel crassum, 1—5-unciale; foliis multo brevioribus, haud scarioso-membranaceis, pallide-viridibus, vix nitentibus siccis jam e basi crispatis, erecto-patentibus vel patentibus, e basi haud angustiore et vix auriculata lanceolatis, sensim in subulam sat longam attenuatis, inferne profunde canaliculatis, superne carinatis, nervo quartam partem subulæ solum formante; capsula ovali; dentibus peristomii regulariter bifidis.

Syn. *Dicranum undulatum* var. *foliis angustioribus, subtortuosis* Drumm. *Musc. amer.* I. n. 86 (1828).

D. Drummondii C. Müll. *Synops.* I, p. 356 *forma minor* (1848).
Sull. *Moss. U. S.* p. 23 (1856).

Haud parce locis siccioribus silvarum (pinetorum?) partis borealis Americæ septemtrionalis, sed, quantum scimus, nondum in Europa observatum est.

Cæspites densi, tomento inferne valde cohærentes. *Planta* erecta et stricta, sat humilis, dense et subinterrupte foliata. *Folia* leniter subsecunda, indistincte undulata, margine inferiore integerrima, superiore, ut et in dorso, præsertim nervi,

minus dense serrulata, nervo tenuiore, continuo; *cellulæ* bases copiosæ, minores, minus inflatæ, luteo-brunneæ, ceteræ parvæ minusque incrassatæ, chlorophyllo et guttulis oleosis impletæ, suprabasiales anguste rectangulo-lineares, inter se vix porosæ, superiores regulariter rectangulo-quadrata. *Bracteæ perichætii* vaginantes, basi haud angustiores, integerrimæ, apice rotundato-obtusæ, nervo tenuiore, dimidium subulæ sat longæ, patentis, flexuosæ, margine et dorso serrulatæ, formante. Dentes *peristomii* minus trabeculati.

Planta media inter *D. fuscescentem* et *Schraderi*, huic tamen proxima videtur.

Obs. Folia *D. fuscescentis* dorso sæpissime sunt scabra papillis magnis et acutis. ut et margo eorum superne duplicato-serratus. Quod attinet ad formam hujus *cirratam*, hanc, me iudice, ut varietatem *brevifoliam* ad *D. Mühlenbeckii* pertinere credo *foliis siccis crispatis, superne subconvolutocanaliculatis et minus serratis, fructu* (speciminis in Norvegia sine loco speciali a Blytt lecti) *subcylindrico et subrecto*. Fructus quoque *Dicranorum*, ut *D. Scottii, scoparii, fuscescentis* etc., haud paullo variat quoad longitudinem et curvaturam; terris magis borealibus præsertim vulgo brevior est, quam in meridionalibus. E speciminibus sat copiosis, sed sterilibus, in media Europa lectis, *D. Mühlenbeckii* quoque, ut affines species, sat variabilis stirps quoad longitudinem et convolutionem foliorum nobis videtur.

8. *Weissia denticulata* Brid.: foliis lineari-lanceolatis, siccis crispatis, costa crassiore sub apice dissoluta, cellulis vix incrassatis, quadratis, lævissimis; capsulæ collo distincto, dentibus peristomii e basi lanceolata lineari-subulatis, medio crassis, persistentibus.

α. obtusifolia: major, foliis obtusis.

β. acutifolia: minor, foliis acutis.

Habitat forma typica in monte Korpeknatten prov. *Dalsland* (1831, Myrin); var. *β.*: *Skåne*, Jularp (Maj 1860,

Sv. Berggren) et in Hofshallar ad Båstad (Aug. 1864, A. Grönvall), *Bohusl.* ins. Skaftö (Juli 1864, G. Retzius), *Westergöthl.* in fissuris strati aluminacei m. Hunneberg supra Nygård (Juni 1859, S. O. L.), *Östergöthl.* in fiss. rup. aren. ad Lemunda (Juni 1842, Hj. Holmgren); *Norveg.* in Mostamarken prope Trondhjem (1837, J. Ångström).

Notis supra relatis, præsertim structura folii et peristomii, optime a sequente diversa est.

9. *Weissia striata* (Schrad.): foliis anguste lineari-lanceolatis, siccis cirratis, costa angustiore, subcontinua, cellulis valde incrassatis, depresse ovalibus, pagina superiore mammillate elevatis; capsulæ collo sat indistincto, dentibus peristomii e basi late triangulari valde abrupte subulatis, fugacissimis.

Syn. *Grimmia striata* Schrad. Journ. Bot. II, P. I, p. 57 (1799).

Weissia fugax Hedw. Sp. musc. p. 64, tab. 13, figg. 5—10 (1801).

W. striata Kaulf. in Sturm, Deutschl. Fl. II, Heft 16 (1815).

α. major: foliis serratis, cellulis duplo majoribus; seta longiore; capsula majore.

β. minor: foliis subintegris, cellulis parvis; seta brevi; capsula parva.

Habitat forma normalis in prov. *Westergöthl.*, in fissuris rupium ad Källby vergentium (Aug. 1853, Zetterst.); var. *β.*: *Bohusl.* Kongelf (1826, J. Åkerman), *W. G.* Hunneberg una cum præcedente specie, *Östergöthl.* Omberg (1842, Hj. Holmgren), *Stockholm* paucis locis, *Helsingl.* par. Mo in monte Kasberget (1843, C. Hartm. jun.); *Norveg.* in alpihus Dovrefjeld ad Drivstuen etc. (1854, Rob. Hartm.).

Capsula numquam gymnostoma est, ideoque var. *gymnostoma* Hartm. Skand. Fl. delenda est.

2. Fynd af en fossil svamp, af H. v. POST.

Det har under hösten 1863 lyckats mig att af en tillfällighet påträffa uti en torfmosse (numera odlad till äng) ett särdeles stort, åldrigt och dock väl bibehållet exemplar af *Polyporus igniarius*, och då något likartadt fynd, mig vederligen, ej förut blifvit gjordt, så torde en kort underrättelse härom ej vara olämplig.

Under sommaren 1862 uppressades och fördjupades med $1\frac{1}{2}$ till 2 fot en graf genom Hagkärret å Reymyra hemmans egor (Medevi socken, Ö.göthl.) och dervid uppkastades på grafkanten den från bottnen upptagna torfmassan. Denna massa, som blef qvarliggande under följande vinter, blef af frost och regn sönderdelad, och då på våren 1863 ytan af torfhögen af solvärmens torkade, framstack genom den ljusbruna ytan ett alldeles svart föremål, som icke torkade, utan bibehöll den mörksvarta färgen. Vid förbigående anmärktes väl detta föremål flere gånger utan att orsaken eftersågs, men längre fram på sommaren framskyntade det allt mera, till dess på hösten det slutligen förmådde mig att nogare undersöka detsamma, och härvid framkom denna stora, då ännu af väta genomdränkta och deraf tunga ticka i dagen.

Den visade sig nu utgöra ett väldigt exemplar af *Pol. igniarius*, af vida större dimensioner, än hvad här i trakten och i öfriga trakter af mellersta Sverge är mig bekant. Den har en vanlig dyn- eller hof-lik form, mera bred än eljest är vanligt och större höjd från hattens öfre del till pipornas mynning. Den håller nemligen i bredd 37, längd från stamfästet 19 och höjd 17 centim. Säkerligen har den äfven en högst betydlig ålder, ehuru jag ej velat ituklyfva exemplaret för att efterräkna dess årslager.

Att döma efter de barkbitar, som ännu fastsitta på svampen, synes den hafva vuxit på *al*.

Med några ord torde jag äfvenledes böra angifva, hvilken plats i torfmossens lager-följd tickan sannolikt haft, ehuru den icke blef observerad vid sjelfva utgräfningen; men då den likväl förefanns omgifven af ett material och från ett läge i grafven, hvaraf man kan med temlig visshet sluta till dess lagerplats, vill jag äfven anföra detta

Torfmosarne häromkring bestå af flere tydliga och väl skiljda lager; underifrån räknadt äro de följande:

1. Gyttja, såsom det äldsta, ligger aflagrad på lera eller sand, tillhörande alluvialperiodens äldsta eller äldre led*); bildande helt tunna (1—flere tum), stundom omärkliga, grå eller brungrå, med diatomaceer i mängd uppfyllda, men andra vextrester i allmänhet saknande lager.

2. Dy-lager: bruna, nästan alldeles enformigt finfördeldda torfsubstanser, dock kring stränderna karakteriserade af *Equisetum*-rester, af starrtufvor och *Phragmites*-rötter etc., men utpå mossen oftast saknande bestämbara växtrester, om ej efter rötter och grenar, som ofvanifrån nedträngt. Detta lager är vanligen 2—4 fot, men i djupare bassiner till 10 à 12 fot.

3. Torf med trädlemningar. Dessa, trädlemningar förande lager, angifva sig mycket tydligt vid gräfningar derigenom, att, emedan de till förnämsta delen utgöras af långa björkstammar, hvilkas näfver ännu bibehåller sig alldeles hvit, lagren deraf vid genomsnitt framträda hvitrandade af denna. Dessutom träffas en mängd rötter och stammar af al samt i öfre delen af lagret stubbar och stammar af tall. Schikter med mossa, särdeles af *Hypnum*-arter börja först i detta lager och beblandas allt mera med *Sphagnum*-arter, ju högre man uppstiger från dylagret. Dessa bilda dock mer sällan större massor, utan spridda ränder, i profilen vexlande med torf och trädstammar samt rester af dylika. Mäktigheten varierar från 2 till 3 à 4 fot.

---

*) De yngre leden af alluvialperioden träffas mera utbildade å låglandet och saknas nära nog på höjder, sådana som här, omkr. 200 fot öfver hafvet.

4. Mosstorf. Oftast öfvertäckes föregående lager af antingen *Hypnum*-blandad *Sphagnum*, eller endast *Sphagnum*, och i så fall saknas de större stammarne. Mossens yta täckes i förra fallet af löfskog af al och björk eller i sednare fallet af marig tall- eller gran-vegetation eller också någon gång utgör hvitmossan med dess följeslagare nästan enbart ytans vegetation. Mäktigheten häraf är vanligen 1—2 fot. Der nu tickan träffades, var mosstorfven genom odlingen till största delen borttagen.

Att den här omhandlade tickan legat uti torflagret är utan all fråga afgjort; men huruvida den legat under björkschiktet, uti eller ofvan om detsamma, kan numera ej afgöras.

Endast i yttersta korthet har jag angifvit dessa lager. Efter hvad jag hittills kunnat uppdaga, innehåller dock dyflagrets öfre del eller torflagrets undra delar högst märkliga lemningar af en forntida växtlighet, hvaraf resterne nu mestadels återfinnas, men mycket förstörda, på torfbassinernas kanter eller de fordna stränderna, men hvilka af brist på lämpliga gräfningar dock ligga för undersökning oåtkomliga. — Uti denna dymassa ligga inbäddade stora stammar, grenar och fruktskålar (cupulæ) af ek (*Quercus robur!*) samt hasselnötter m. m., vittnande om en mycket rik och yppig löfskogsvegetation, under det att tall och gran alldeles saknas, ehuru dessa utan tvifvel redan förefunnits på stränderna, emedan redan i gyttjan frömjöl af barrträden icke sällan träffats.

Att nu den här ifrågavarande tickan skulle härstamma från denna tid — i öfrigt utmärkt af sin rika och yppiga växtlighet -- är väl icke afgjort, men torde vara sannolikt. Att den vidare icke flutit hit, utan aflägrats straxt invid sin växtplats, är äfven högst sannolikt, emedan alla här befintliga stammar ligga nerbäddade intill sina rötter, så vidt man numera kan skönja.

Literatur-Öfversigt.

1. Inom Sverige utkommen Botanisk literatur.

(Forts.)

År 1864.

- Arrhenius, J.*, Botanikens Första Grunder för Elementar-läroverkens lägsta klasser. — Fjerde [ännu ej distribuerade] upplagan. — Stockholm. E. Westrell. 32 sidd. 8:o, med 3 lithogr. pl. enl. Sv. Bibliogr.
- [*Cederwald, G. J. von.*] Skandinaviska halföns Fanerogamer och Ormbunkar ordnade efter C. J. Hartmans Flora, 8:de upplagan. Stockholm, Ivar Hæggströms boktryckeri. — Tit., 1 [= förord, som saknas i de flesta ex] och 48 sidd. 8:o
- Fries, E.*, Sveriges ätliga och giftiga svampar [tecknade efter naturen under ledning af E. Fries utgifna af Kongl. Vetenskaps-Akademien.] 7. [Stockholm, P. A. Norstedt & Söner], sidd. 33—36 fol. med pl. LIV—LXIII.
- Botaniska Utflygter. — En samling af strödda tillfällighets-skrifter. — Tredje bandet. — Stockholm. Ivar Hæggströms boktryckeri. — VI, 1 och 448 sidd. 8:o.
- Fries, Th. M.*, Bidrag till Skandinavians Laf-flora (i K. Vet.Ak. Öfvers. 1864, sidd. 269—277).
- Grönvall, A. L.*, Några Observationer till belysning af Skånes Bryologi. — Botanisk afhandling, hvilken jemte satser i Naturhistoriska ämnen — — — Malmö, tryckt hos B. Cronholm. — 43 sidd. 8:o [sidd. 1—28, 29—35 botanik].
- Hartman, C. J.*, Handbok i Skandinavians Flora, innefattande Sveriges och Norges Växter, till och med Mossorna. — Nionde upplagan, utgifven med rättelser och tillägg af *Carl Hartman*. — Förra delen: Phanerogamer och Ormbunkar. Stockholm. Ivar Hæggströms Boktryckeri. — Tit., 3, LXIV och 322 sidd. — Sednare delen: Mossor. anf. st. och boktr. — XII och 120 sidd. 8:o.
- Krok, Th. O. B. N.*, Anteckningar till en monografi öfver växtfamiljen Valerianæ, 1. Valerianella, Hall Med fyra taflor. Stockholm, 1864. P. A. Norstedt & Söner. — 105 sidd. 4:o (i K. Svenska Vet.Akad. Handlingar. — Ny följd. — 5:te B. 1:sta H. 1863).
- Lindberg, S. O.*, Utredning af de skandinaviska Seligeriæ (i K. Vet.Ak. Öfvers. 1864, sidd. 185—192).
- Om *Sedum dasyphyllum* på Gotland (anf. st. sid. 195—196).
- De *Tortulis* et ceteris *Trichostomeis* europæis (anf. st., sidd. 213—254).
- De speciebus *Timmia* observationes (anf. st. sidd. 333—338).
- *Dasymitrium*, novum muscorum genus (anf. st., sidd. — — — *).
- Om mossornas locklösa former (anf. st. sidd. — — — *).
- Uppställning af familjen *Funariaceæ* (anf. st., sidd. — — — *).
- Några växtmorfologiska iakttagelser (anf. st. sidd. — — — och 2:ne tafl. *).

* Uppgift af förf.; n: 9 och 10 af K. Vet.Ak. Öfvers. för 1864, i hvilka sistnämnda uppsatser förekomma, äro ännu ej distribuerade.

- Nyman, C. F.*, Botaniken, en allmänfattlig framställning af Växten och Växtriket, till en del efter Schleiden och Dieppel. Stockholm. Tryckt hos Axel Hellsten 1864. — Tit., 4, 323 och 16 sidd. 8:o. [utgörande VI af Bibliothek i Populär Naturkunnighet].
- Scheutz, N. J.*, Om undervisningen i Botanik vid Elementar-läroverken (i Årsberättelse om Wexjö Högre Elementar-Läroverk under läsåret 1863—1864 — — — Wexjö. Tryckt hos Edw. Ljungström. 27 sidd. 8:o. — [Äfven separat-aftryck].
- Smålands Flora, innefattande Kronobergs och Jönköpings Läns Fanerogamer och Ormbunkar. Wexjö, tryckt hos C. G. Södergren. — XXIV och 362 sidd. 12:o.
- Wahlstedt, L. J.*, Om Characeernas knoppar och öfvervintring. — Botanisk afhandling — — — Lund, Håkan Ohlssons Boktryckeri. — Tit. och 48 sidd. 8:o.
- Wiström, J. A.*, Naturalhistoriska anteckningar under vandringar i Hudiksvallstrakten samt en del af Ljusnedalen inom Helsingland. Stockholm, tryckt hos E. Westrell. 8 sidd. 4:o (i Inbjudning till öfvervarande af årsexamen vid högre elementar-läroverket i Hudiksvall). — [Äfven separat-aftryck].
- Ångström, Joh.*, Om några mindre kända eller omtvistade Sphagna (i K. Vet.Ak. Öfvers. 1864, sidd. 197—203).

(*Exsiccater.*)

- Areschoug, J. E.*, Algæ Scandinavicæ exsiccatae quas adjectis Characteris — — Seriei novæ Fasciculus quintus (spec. 201—250). — Upsaliæ excudit C. A. Leffler. — Tit. fol.
- Friededt, R. F.*, Sveriges Pharmaceutiska Växter med pharmakologiska upplysningar. Andra Fascikeln. Upsala, Edquist & Berglund. 2 sid. fol.

Tillägg.

- Agardh, J. G.*, Om äggets läge inom ovariet hos de phanerogama vexterna. Med en tafla. 12 sidd. 4:o (i K. Vet.Akad. Handl. — Ny följd. — 2:dra B. 1:sta H. 1857) [på omslaget tryckningsåret 1859; 1858?].
- Andersson, N. J.*, Väggtaflor för Åskådning-undervisningen i Botanik. 1—5 Häft. [på omslagsarket] innehållande vardera 4 pl. i stor imper.fol. [lithogr. hos Salmson] och 1 sid. 4:o förklaring till plancherne; Stockholm, tryckt hos J. & A. Riis. Häft. 1—2 1861; Häft. 3—5 1862.

I en del ex. af Lektor *Kindbergs* Sammandrag af Botanikens Elementer, 2:dra uppl. (se sid. 63) finnas inhäftade 5 pl. 8:o samt *Kindberg, N. C.*, Förklaring öfver plancherne till "Sammandrag af Botanikens elementer". Linköping, tryckt hos N. F. Tengzelius, 1862 — 4 sidd. 8:o.

II. I Utlandet 1859—64 utkommen botanisk literatur af Svenska Författare.

(Meddeladt af TH. O. B. N. KROK).

a. Original-uppsatser.

- Agardh, J. G.*, Exempel på bark förekommande i den inre vedmassan (i Forhandl. ved de Skandin. Naturf. ottende Møde i Kiøbenhavn [tryckta 1861, sidd. 714—715).
- Andersson, N. J.*, On east Indian Salices (i Journal of the proceedings of the Linnean society — Botany — vol. IV [1860] sidd. 39—58).
- Gramineæ (i Walpers, Annales Botanices systematicæ ed. C. Mueller. Tom. VI, fasc. VI [1864], sidd. 931—960). — [Afhandlingens ej afslutad].
- Areschoug, F. W. C.*, *Tortula papillosa*, Wils., ein neuer Bürger der deutschen Flora (i Verhandl. des bot. Vereins für die Provinz Brandenburg u. die angrenz. Länder. 2:s Heft [1860], sidd. 141—142).
- Om bastcellers ombildning i kristallförande parenchym (i Forhandl. ved de Skandin. Naturf. ottende møde i Kiøbenhavn, sidd. 721—725).
- Om de groddknoppalstrande växternas utveckling (anf. st., sidd. 728—746).
- Anm. I anf. "Forhandlingar" lemna Adj. Areschoug äfven några uppgifter om vedbildning i barken hos boken (s. 708) och om de olika formerna af sl. *Mentha* (s. 709).
- Fries, E.*, *Schedulæ criticae plantas Europæ indigenas illustrantes* — I: *Notula de Veronica didyma*. Sidd. 1—8. II: *Notula de variis Graminearum europæarum generibus*. Sidd. 9—16. 8 o. Bruxelles 1863 (E Diario regalis Societatis Botanicae Belgii).
- Fries, Th. M.*, *Miscellanea Lichenologica* (i Flora 1861, sidd. 409—413).
- *Hujus diarii lectoribus* (anf. st., sidd. 433—435).
- *Animadversiones circa Th. M. Fries, Lichenes Arctoi, a W. Nylander conscriptas, examinatas hujus opusculi Auctor* (anf. st., sidd. 449—456).
- *Recentes animadversiones Nylanderianas examinatas* — — — (anf. st., sidd. 631—637).
- *Zur Beantwortung* (anf. st. 1862, sidd. 572—573).
- Lindberg, S. O.*, *Ueber das Vorkommen von ätherischen Oelen in Leber-Mossen* (Flora 1862, sidd. 545—546).
- [*Rhynchostegium elegans* och *Barbula papillosa*] i *Hedwigia* 1863, sidd. 79—80.
- *Dasymitrium*, novum genus *Orthotrichorum* (i Journal of Botany 1864, sidd. 385—387). — [Jfr. K. Vet. Ak. Öfvers. 1864].

β. öfversättningen eller aftryck *).

- Andersson, N. J.*, Ueber die Vegetation der Galapagos-Inseln (i Linnæa XV [1862], sidd. 571—631). — [Jfr. K. Vet. Ak. Handl. för år 1853 och Eugenies Resa. Botanik 1).
Anm. Äfven separat-aftryck: 61 sidd. 8:o.
- Fries, E.*, Calendrier des Champignons sous la latitude moyenne de la Suède (i Ann. sc. nat. 4:e sér. Botanique — Tome XII [1859], sidd. 296—319 [Ur K. Vet. Ak. Öfvers. 1857 öfversatt af *W. Nylander*]); äfven i Flora 1859, sidd. 529—544: "Der Kalender der Pilze unter dem mittleren Horizonte Schwedens. (Aus dem Schwedischen — — — übersetzt von *Dr. Fűrnröhr.*)"
- Fries, E. P.* (†), Note sur la distribution géographique des champignons (i Ann. sc. nat. 4:e sér. Botanique — Tome XV [1861], sidd. 9—35 [öfversatt af *W. Nylander*]); från franska af *Dr. J. T. Arlidge* sedermera öfversatt på engelska i The Annals and Magaz. of Nat. Hist. 1862 sidd. 269—288: "Observations on the Geographical Distribution of Fungi."
- Fries, Th. M.*, Ueber Lichtphänomene bei Pflanzen. (Aus dem Schwedischen der Botaniska Notiser, 1858 — — frei übersetzt von *Dr. Fűrnröhr.*) i Flora 1859, sidd. 161—171, 177—186.
— Schilderung einer botanischen Reise in die Ost-Finnmark 1857. (Aus dem Schwedischen der Botaniska Notiser, Jahrgang 1858, übersetzt von *A. v. Krempelhuber* in München.) i Flora anf. år, sidd. 673—704.
- Lastadius, L. L.* (†), Bemerkungen über die Formen von Nuphar luteum. (Aus den Botaniska Notiser utgifne af *Th. M. Fries.* 1858. N:o 9 mitgetheilt von *Dr. Fűrnröhr*) i Flora 1859, sidd. 593—599.
— Ueber die Formen von Thalictrum flavum und simplex. (Aus dem Schwed. etc. Nro. 8 mitgetheilt von *Dr. Fűrnröhr*) anf. st., sidd. 599—603.
- Lindberg, S. O.*, Om rottrådsbildning inuti Rådisor (i Forhandl. ved de Skandin. Naturf. ottende møde i Kiøbenhavn [tryckta 1861], sidd. 907—908. [Jfr. K. Vet. Ak. Öfvers. 1860].
— Neue nordische Moose (i Hedwigia 1863, sidd. 67—71). [Jfr. Bot. Not. 1857.]
— Nordische Moose (Öfv. af K. Vet. Akad. Förh. 1862. N. 10) i Hedwigia 1863, sidd. 141—144.
— Om de europeiska Trichostomæ. Akademisk afhandling — — — Helsingfors, I. C. Frenckell & Son. — Tit. och 48 sidd. 8:o. [Jfr. K. Vet. Ak. Öfvers. 1864].
- Zetterstedt, J. E.*, Description de deux Mousses nouvelles (i Bullet. Soc. bot. de France 1862, p. 287 etc.) [Jfr. K. Vet. Ak. Öfvers. 1862].

* Recensioner och större eller mindre utdrag ur afhandlingar blifva ej här upptagna.